

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRENME STİLLERİNİN BELİRLENMESİ**The Determinate of Learning Styles of Medical Students**

Erol Gürpınar*, Hilal Batı**, Cihat Tetik***

* Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Antalya

** Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir

***Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Denizli

ÖZET

Amaç: Müfredatlarında farklı eğitim programlarını uygulayan üç tıp fakültesi örneğinde öğrencilerin öğrenme stillerini ve eğitim programlarına göre öğrenme stilleri arasında bir fark olup olmadığını belirlemektir.

Yöntem: Hibrid, Probleme Dayalı Öğrenim (PDÖ) ve Entegre eğitim programlarını uygulayan üç tıp fakültesinde öğrenim gören Dönem I ve II öğrencilerinin tümü araştırma grubu olarak seçilmiştir (n=1027). Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla Eylül 2008 tarihinde tüm araştırma grubuna Kolb öğrenme stilleri ölçeği ve demografik özelliklerini belirlemeye yönelik bir anket formu uygulanmıştır.

Bulgular: Araştırma grubunun demografik verileri incelendiğinde üç fakültenin öğrencileri arasında anlamlı bir fark olmadığı saptanmıştır. Ayrıca araştırma grubunun % 93.3'ü öğrenme stilleri ölçeğini doldurduğu ve büyük çoğunluğunun özümseyen ve ayrıştıran grupta olduğu (sırasıyla: % 54.5, % 33.1), farklı eğitim programına devam eden öğrencilerin öğrenme stilleri arasında anlamlı fark olduğu, Hibrid eğitim programındaki öğrencilerin öğrenme stili dağılımının diğer eğitim programlarından farklı olduğu saptanmıştır (p<0.01). Ancak bu farkın dönem I öğrencilerinde olduğu, dönem II de eğitim programı ile öğrenme stilleri arasında anlamlı fark olmadığı bulunmuştur. Araştırma grubunun demografik verileri ile öğrenme stilleri arasında da anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Sonuç: Yapılan bu çalışma ülkemizde tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemeye yönelik ilk çok merkezli çalışmadır. Bulguların literatürde, tıp fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan araştırma sonuçları ile uyumlu olduğu ve öğrenme stiline göre özümseyen ve ayrıştıran grupların çoğunluğu oluşturduğu, ayrıca farklı eğitim programına devam eden öğrencilerin öğrenme stillerinin anlamlı bir farklılık gösterdiği bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Öğrenme stili, eğitim programı, tıp fakültesi öğrencileri

ABSTRACT

Aim: Aim of the current study is to reveal the learning styles of students at 3 medical schools applying different curricula in Turkey and the difference between their learning styles in terms of these curricula.

Material Method: All of the Year I and Year II students at 3 medical schools applying different curricula; Hybrid, Integrated and Problem Based Learning (PBL) were chosen (n=1027). To reveal the students' learning styles, Kolb's Learning Styles Inventory and another questionnaire seeking demographic characteristics were used in September 2008.

Results: According to the questionnaire related to demographic characteristics, no difference between the students at different schools was found. Learning Styles Inventory was filled out by 93.3% of all students. Most of them were assimilators (54.5%) and divergers (33.1%). We found that there was a significant difference between learning styles of Year I students learning in different curricula particularly in Hybrid curriculum (p<0.01) and no difference between Year II students as well as no significant association between demographic characteristics and learning styles.

Conclusion: The current study is the first multi center study aiming to reveal learning styles of medical students in our country. Our findings are similar to the studies in the literature. Most of the participants are assimilators and divergers. Additionally, a significant difference between learning styles of students taught in different curricula.

Key Words: Learning styles, curriculum, medical students

Yazışma Adresi: Doç. Dr. Erol Gürpınar

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Kampus, 07070, Antalya

Tel: 0(242)2496189

e-mail: erolgurpinar@akdeniz.edu.tr

GİRİŞ

Her insanın öğrenirken kullandığı kendine özgü bir yol ve yöntem vardır (1). Öğrenme stili olarak adlandırılan bu kavram ilk kez 1960 yılında Rita Dunn tarafından ortaya atılmıştır. Dunn öğrenme stilini her insanın yeni bir bilgiyi öğrenmeye hazırlanırken, öğrenirken ve hatırlarken farklı ve kendine özgü yollar kullanması olarak tanımlamıştır (2).

Günümüze kadar pek çok bilim adamı tarafından farklı öğrenme stilleri tanımlanmış ve bunları belirlemeye yönelik farklı ölçekler geliştirilmiştir. Bu ölçekler arasında literatürde en çok kullanılan ölçek Kolb'un Öğrenme Stilleri Ölçeğidir (LSI) (3). Kolb kişilerin dört farklı öğrenme yolunu kullanarak öğrendiklerini ve bu dört yolun birbirinden bağımsız şeklide değil, birbiri ile ilişkili bir şekilde kişide mevcut olabileceğini belirtmektedir. Bu yollar sırası ile şunlardır.

Somut Yaşantı (Hissederek öğrenme): Bu yolla öğrenen kişiler, yeni görüşlere açık, sezgilerine dayanarak karar verme eğiliminde, kişilere ve hissedilenlere karşı duyarlılıkları oldukça gelişmiş olan bireylerdir.

Yansıtıcı Gözlem (İzleyerek öğrenme): Bu bireyler olay ve olguların temelindeki düşünceyi anlama çabasıdadır. Ayrıca öğrenilen konu ve gözlemleri arasında düşünerek farklı bakış açıları getirebilen kişilerdir. Bu bireylerde neden ve niçin önemli sorulardır.

Soyut Kavramsallaştırma (Düşünerek öğrenme): Bu bireylerde mantık yürütme, düşünce ve kavramlar üzerine odaklanma önem kazanmaktadır. Bu bireyler bilginin sıralı ve mantıklı olarak sunulmasını isterler.

Aktif Yaşantı (Yaparak öğrenme): Bu bireyler başladıkları işi bitiren, hedefe ulaşmayı seven, daha çok uygulamaya dayalı öğrenmeyi tercih eden kişilerdir.

Kolb, bireyin, yukarıda anlatılan öğrenme yollarına göre öğrenme stilini tarif etmektedir. Kişinin, öğrenme stili bu dört öğrenme yolunun bir bileşenidir. Somut Yaşantı ve Yansıtıcı Gözlem öğrenme yollarının bileşeni Değiştiren, Yansıtıcı Gözlem ve Soyut Kavramsallaştırma yollarının bileşeni Özümseyen, Soyut Kavramsallaştırma ve Aktif Yaşantı yollarının bileşeni Ayrıştırıcı ve Somut Yaşantı ile Aktif Yaşantı yollarının bileşenleri de Yerleştiren öğrenme stildir. Bu öğrenme stilleri ve özellikleri şöyledir.

Özümseyen: Bu öğrenciler eğitimcilerini en önemli bilgi kaynağı olarak kabul etmektedirler. Bu nedenle bilgiyi konunun uzmanından almayı daha çok tercih ederler. Yine bu nedenle dinleyerek ve izleyerek öğrenme eğilimindedirler. Özümseyen öğrenme stiline sahip bireyler, yapılandırılmış sistematik bilgiyi tercih ederler. Bu öğrenme stiline sahip bireyler, yapılandırılmış sistematik bilgiyi tercih ederler. Bu öğrenme stiline sahip bireyler, yapılandırılmış sistematik bilgiyi tercih ederler. Bu öğrenme stiline sahip bireyler, yapılandırılmış sistematik bilgiyi tercih ederler.

Ayrıştırıcı: Bu bireyler sistematik planlama ve tümdengelimci bir akıl yürütme konularında iyidirler. Ayrıştırıcı bireyler, detaylara önem verirler, parçalardan hareketle bütünü anlamaya çalışırlar. Öğrenme etkinliklerinde basamakları sıra ile takip ederler. Bu tip bireyler yaparak ve düşünerek öğrenirler, soruların tek bir yanıtı olduğu testlerde en başarılıdır.

Değiştiren: Bu öğrenciler öğrenme sırasında son derece sabırlı ve dikkatlidir. Bu gruptaki bireyler sosyal ve kişiler arası konulardan çok teknik konular ve sorunlarla ilgilenmeyi tercih ederler. Bu

öğrenciler yaparak ve hissederek öğrenmektedirler, ayrıca somut durumlara farklı açılardan bakma, olaylar karşısında harekete geçmek yerine öncelikle gözlem yapma, farklı fikirlerin üretildiği durumlar üzerine yoğunlaşma konularında iyi, sabırlı, dikkatli ve tarafsız kişilerdir.

Yerleştiren: Öğrenme sürecinde önceki deneyimlerini kullanma konusunda son derece başarılıdırlar. Bu nedenle öğrenme sürecinde yeni deneyimler, yaşantılardan hoşlanırlar. Problem çözerken analiz veya düşünme yerine başkalarının bilgilerine başvurmayı tercih ederler. Bu kişiler meraklı, araştırmacı, girişken ve açık görüşlüdürler. Geçmiş yaşantıları bu kişilerin öğrenme sürecinde son derece belirleyici rol oynar. Liderlik, veya olaylar karşısında risk alma tipik özellikleri arasındadır (4-7).

Her öğrenme stiline farklı bir öğrenme yolunun olması, bu öğrencilerin eğitimde kullanılan farklı materyallerden farklı düzeylerde yararlanmaları ve kalabalık sınıflarda farklı öğrenme biçimine sahip öğrencilerin bulunduğu gerçeği, eğitim ile ilgili uygulamalarda dikkate alınmalıdır (8, 9). Özellikle eğitim sürecinin önemli bir kısmının kalabalık amfi dersleriyle geçtiği tıp eğitiminde, öğrencilerin dikkatini daha fazla toplayabilmek, öğrenme düzeyi ve eğitim kalitesini arttırabilmek için onların öğrenme stillerini bilmek ve eğitim programında buna uygun bir takım düzenlemeler yapmak son derece yararlı olacaktır.

Bu alanda yapılan çalışmalar incelendiğinde, tıp fakültesi öğrencilerinin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunda Kolb öğrenme stilleri envanterinin kullanıldığı ve öğrencilerin sıklıkla özümseyen ve ayrıştırıcı grupta olduğu saptanmıştır (10-13). Ülkemizde ise tıp fakültesi öğrencileri üzerinde günümüze dek, Kolb öğrenme stilleri envanteri kullanılarak benzer bir tek çalışma yapılmış ve sonuç literatürle uyumlu bulunmuştur (14). Tıp eğitiminde öğrenme stillerini belirlemenin eğitime sağlayacağı katkılar düşünüldüğünde, bu konuda daha geniş kapsamlı araştırmalara ihtiyaç olduğu görülmektedir.

AMAÇ

Ülkemizde farklı eğitim programları uygulayan üç tıp fakültesi örneğinde, öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek ve öğrenme stilleri üzerinde bu eğitim programlarından kaynaklanan bir fark olup olmadığını belirlemektir.

MATERYAL VE METOD

Araştırma Grubu

Türkiye’de, PDÖ (Probleme Dayalı Öğrenim), Hibrid ve Entegre eğitim programlarını uygulayan üç farklı tıp fakültesinin Dönem I ve II öğrencileri araştırma grubunu oluşturmaktadır. Hibrid eğitim programını yürüten Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde PDÖ’nün ilk iki yıl uygulanması nedeniyle, araştırma grubu Dönem I ve II ile sınırlandırılmıştır. Bu Fakülteler ve özellikleri sırasıyla şu şekildedir.

PDÖ (Pamakkule Üniversitesi Tıp Fakültesi); 1999-2000 eğitim öğretim döneminden bu yana eğitim programını PDÖ ile yürütmektedir.

Hibrid eğitim (Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi): 2002-2003 eğitim öğretim döneminden bu yana eğitim programı içerisinde PDÖ oturumlarına yer vermekte ve ders ağırlığının yaklaşık %15'ini PDÖ oluşturmaktadır. Kalan dersler klasik ders şeklinde sürdürülmektedir.

Entegre eğitim (Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi): 1997 yılında başlayan yatay entegrasyon uygulamasından sonra 2000 yılından itibaren yapılan çalışmalarda dikey entegrasyon sağlanarak 2003-2004 Eğitim öğretim döneminden bu yana ilk üç yılda eğitim programını entegre program şeklinde yürütmektedir.

Bu fakültelerde Dönem I ve II deki toplam öğrenci sayıları sırası ile 128, 363 ve 547 olmak üzere araştırma grubu toplam 1027 kişiden oluşmaktadır.

Araştırmada örnek seçimi yapılmaksızın, araştırma grubunun tümüne ulaşılması amaçlanmıştır.

Veri Toplama Araçları

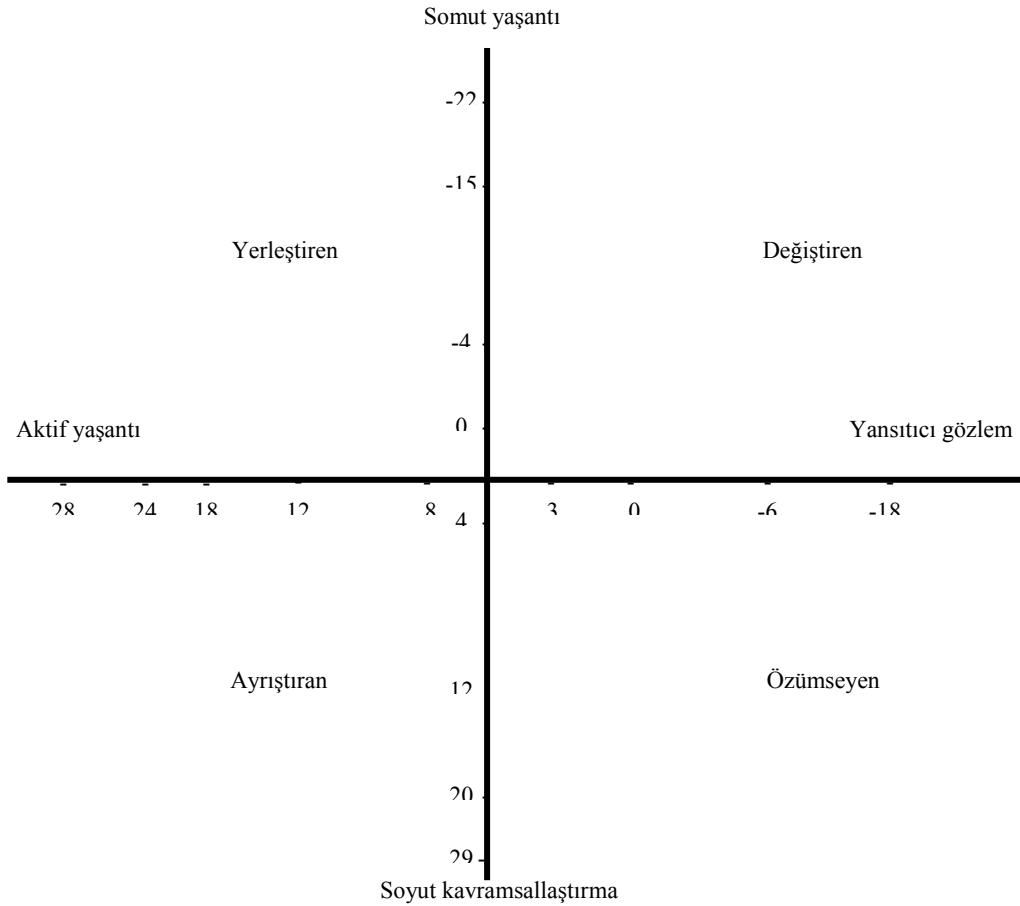
Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacıyla, Kolb öğrenme stilleri ölçeği ve öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemeye yönelik bir anket formu 2008-2009 akademik yılının ilk ayı içinde tüm araştırma grubuna uygulanmıştır.

A- Kolb Öğrenme Stili Ölçeği

Öğrencilerin öğrenme stillerini belirlemek amacı ile D. Kolb tarafından oluşturulan ve Aşkar ve Akkoyunlu tarafından Türkçe'ye çevrilip, geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmış olan Kolb Öğrenme Stilleri Envanteri uygulanmıştır (1).

Bu ölçek toplam 12 soru ve her bir soru 4 ayrı alt maddeden oluşmaktadır. Bu şekilde ölçekte toplam 48 alt madde yer almaktadır. Öğrencilerden her bir soruda yer alan dört alt madde için kendisine en uygun gelen seçeneğe 4, en az uygun gelene ise 1 verecek şekilde (1 ile 4 puan arasında) bir puan vermeleri istenmektedir. Değerlendirme aşamasında her sorunun 1. alt maddeleri kendi içinde (somut yaşantı), 2. alt maddeleri kendi içinde (yansıtıcı gözlem), 3. alt maddeleri kendi içinde (soyut kavramsallaştırma) ve 4. alt maddeleri (aktif yaşantı) kendi içinde olacak şekilde toplanmaktadır. Bu şekilde 4 alt madde için 12-48 arasında bir puan elde edilir. Bir sonraki adım birleştirilmiş puanların elde edilmesidir. Bu aşamada elde edilen 4 puan yardımı ile "Soyut kavramsallaştırma - somut yaşantı" ve "Aktif yaşantı - yansıtıcı gözlem" işlemi ile iki puan daha elde edilir (-36 ile +36 arasında). Bu puanlar üzerinden şekil-1 de gösterilen diagram üzerinde iki puanın kesiştiği yere göre kişinin öğrenme stili belirlenmektedir (Şekil-1).

Şekil 1. Kolb Öğrenme Stili Modeli

B- Anket Formu

Araştırma grubuna öğrenme stilleri ölçeği ile birlikte, demografik verileri sorgulayan dört adet sorudan oluşan bir anket formunda uygulanmıştır. Bu sorular; öğrencilerin cinsiyeti, mezun oldukları lise, anne - babalarının eğitim durumunu belirlemeye yöneliktir.

İSTATİSTİKSEL ANALİZ

İstatistiksel analizde SPSS for PC (version 13.0) kullanılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde Ki-kare önemlilik testi uygulanmıştır.

BULGULAR

Araştırma grubunun demografik verileri incelendiğinde, %57.5'inin erkek olduğu, %80.0'inin Anadolu-Fen-Süper liseden mezun olduğu, %52.8'inin baba eğitim düzeyinin üniversite olduğu, %65.4'ünü ise anne eğitim düzeyinin ilk-orta-lise grubunda olduğu saptanmıştır. Üç fakülte öğrencilerinin demografik verileri karşılaştırıldığında, benzer özelliklere sahip oldukları ve gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmadığı saptanmıştır (Tablo 1).

Tablo 1: Öğrencilerin fakültelerine göre demografik özellikleri

Araştırma grubu	<i>Cinsiyet</i>				İstatistiksel analiz	
	Erkek		Kadın		χ^2	p
	Sayı	%	Sayı	%		
Hibrid eğitim	207	59.3	142	40.7	1.445	0.485
PDÖ eğitim	62	53.0	55	47.0		
Entegre eğitim	311	57.4	231	42.6		
<i>Toplam</i>	<i>580</i>	<i>57.5</i>	<i>428</i>	<i>42.5</i>		
<i>Mezun olduğu lise</i>						
	Klasik lise-Meslek Lisesi		Anadolu-Fen-Süper Lise			
	Sayı	%	Sayı	%		
Hibrid eğitim	61	17.5	288	82.5	2.055	0.358
PDÖ eğitim	25	21.4	92	78.6		
Entegre eğitim	116	21.2	430	78.8		
<i>Toplam</i>	<i>202</i>	<i>20.2</i>	<i>810</i>	<i>80.0</i>		
<i>Baba eğitim durumu</i>						
	İlk-Orta-Lise mezunu		Üniversite mezunu			
	Sayı	%	Sayı	%		
Hibrid eğitim	175	50.1	174	49.9	2.089	0.352
PDÖ eğitim	56	47.9	61	52.1		
Entegre eğitim	246	45.2	298	54.8		
<i>Toplam</i>	<i>477</i>	<i>47.2</i>	<i>533</i>	<i>52.8</i>		
<i>Anne eğitim durumu</i>						
	İlk-Orta-Lise mezunu		Üniversite mezunu			
	Sayı	%	Sayı	%		
Hibrid eğitim	233	66.8	116	33.2	1.235	0.539
PDÖ eğitim	80	68.4	37	31.6		
Entegre eğitim	348	64.0	196	36.0		
<i>Toplam</i>	<i>661</i>	<i>65.4</i>	<i>349</i>	<i>34.6</i>		

Öğrencilerin, %93.3'ünün (n=962) Kolb Öğrenme stilleri ölçeğini tam olarak doldurduğu ve büyük çoğunluğunun özümseyen ve ayırıştırıcı grupta yer aldığı saptanmıştır (sırası ile %54.5, %33.1) (Tablo 2).

Öğrencilerin devam ettikleri eğitim programı ve öğrenme stilleri incelendiğinde, farklı eğitim programlarına devam eden öğrencilerin öğrenme stilleri arasında anlamlı fark olduğu saptanmıştır (χ^2_{K-W} 6.607, $p<0.05$). Farkı yaratan grubu belirlemek için yapılan analizde Hibrid eğitim programındaki öğrencilerin öğrenme stilleri dağılımının diğer eğitim programlarındaki öğrencilerden anlamlı ölçüde farklı olduğu ve bu grubun diğer iki gruba göre özümseyenlerin yüzdesinin daha az, ayırıştırıcıların yüzdesinin ise daha fazla olduğu bulunmuştur (χ^2 26.202, $p<0.05$) (Tablo 2).

Tablo 2: Eğitim programına göre öğrenme stilleri

Öğrenme Stili	Özümseyen		Ayırıştırıcı		Yerleştiren		Değiştiren		Toplam		İstatistiksel analiz	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	χ^2_{K-W} *	p
Hibrid eğitim	166	48.1	140	40.6	17	4.9	22	6.4	345	100.0		
Entegre eğitim	291	57.6	138	27.3	27	5.3	49	9.7	505	100.0	6.607	0.03
PDÖ eğitimi	67	59.8	40	35.7	4	3.6	1	0.9	112	100.0		
<i>Toplam</i>	<i>524</i>	<i>54.5</i>	<i>318</i>	<i>33.1</i>	<i>48</i>	<i>5.0</i>	<i>72</i>	<i>7.4</i>	<i>962</i>	<i>100.0</i>		

Öğrencilerin eğitim programına göre, öğrenim gördükleri dönem ile öğrenme stili dağılımı arasındaki ilişki incelendiğinde sadece Hibrid eğitim programında öğrenme stilleri ile dönemler arasında anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0.05$). Hibrid eğitim programında dönem I de dönem II ye göre özümseyen grubun daha az, ayırıştırıcı grubun ise daha fazla olduğu bulunmuştur. (Tablo 3).

Tablo 3: Eğitim programına ve devam edilen döneme göre öğrenme stilleri

Eğitim programı	Öğrenme stili	Dönem I		Dönem II		İstatistiksel analiz	
		Sayı	%	Sayı	%	χ^2	p
Hibrid eğitim	Özümseyen	73	41.5	93	55.0	7.930	0.047
	Ayrıştıran	84	47.7	56	33.1		
	Yerleştiren	8	4.5	9	5.3		
	Değiştiren	11	6.3	11	6.5		
	<i>Toplam</i>	<i>176</i>	<i>100.0</i>	<i>169</i>	<i>100.0</i>		
PDÖ eğitimi	Özümseyen	42	57.5	25	64.1	0.983	0.805
	Ayrıştıran	27	37.0	13	33.3		
	Yerleştiren	3	4.1	1	2.6		
	Değiştiren	1	1.4	0	0		
	<i>Toplam</i>	<i>73</i>	<i>100.0</i>	<i>39</i>	<i>100.0</i>		
Entegre eğitim	Özümseyen	179	59.1	112	55.4	7.552	0.056
	Ayrıştıran	80	26.4	58	28.7		
	Yerleştiren	21	6.9	6	3.0		
	Değiştiren	23	7.6	26	12.9		
	<i>Toplam</i>	<i>303</i>	<i>100.0</i>	<i>202</i>	<i>100.0</i>		
<i>Toplam</i>	Özümseyen	294	53.3	230	56.1	5.240	0.155
	Ayrıştıran	191	34.6	127	40.0		
	Yerleştiren	32	5.8	16	3.9		
	Değiştiren	35	6.3	37	9.0		
	<i>Toplam</i>	<i>552</i>	<i>57.4</i>	<i>410</i>	<i>42.6</i>		

Öğrencilerin cinsiyetleri, mezun oldukları lise tipi ve ana-baba eğitim düzeyleri gibi demografik özellikleri ile öğrenme stilleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (Tablo 4).

Tablo 4: Demografik verilere göre araştırma grubunun öğrenme stilleri

Öğrenme Stilleri	<i>Cinsiyet</i>				İstatistiksel analiz	
	Erkek		Kadın			
	Sayı	%*	Sayı	%*	χ^2	p
Özümseyen	286	52.5	233	57.2	3.553	0.314
Ayrıştıran	184	33.8	130	31.9		
Yerleştiren	28	5.1	20	4.9		
Değiştiren	47	8.6	24	5.9		
<i>Toplam</i>	<i>545</i>	<i>100.0</i>	<i>407</i>	<i>100.0</i>		
<i>Mezun olduğu lise</i>						
Öğrenme Stilleri	Klasik Lise-Meslek Lisesi		Anadolu-Fen- Süper Lise		İstatistiksel analiz	
	Sayı	%*	Sayı	%*		
Özümseyen	103	54.3	417	54.4	1.270	0.736
Ayrıştıran	62	32.8	254	33.1		
Yerleştiren	12	6.3	36	4.7		
Değiştiren	12	6.3	60	7.8		
<i>Toplam</i>	<i>189</i>	<i>100.0</i>	<i>767</i>	<i>100.0</i>		
<i>Baba eğitim durumu</i>						
Öğrenme Stilleri	İlk-Orta-Lise mezunu		Üniversite mezunu		İstatistiksel analiz	
	Sayı	%*	Sayı	%*		
Özümseyen	287	56.5	233	52.2	4.550	0.208
Ayrıştıran	154	30.3	161	36.1		
Yerleştiren	29	5.7	18	4.0		
Değiştiren	34	7.6	38	7.5		
<i>Toplam</i>	<i>446</i>	<i>100.0</i>	<i>508</i>	<i>100.0</i>		
<i>Anne eğitim durumu</i>						
Öğrenme Stilleri	İlk-Orta-Lise mezunu		Üniversite mezunu		İstatistiksel analiz	
	Sayı	%*	Sayı	%*		
Özümseyen	330	53.4	189	56.3	1.039	0.792
Ayrıştıran	210	34.0	105	31.3		
Yerleştiren	30	4.9	18	5.4		
Değiştiren	48	7.8	24	7.1		
<i>Toplam</i>	<i>618</i>	<i>100.0</i>	<i>336</i>	<i>100.0</i>		

* sütun yüzdesi

TARTIŞMA

Bu araştırmanın sonucu literatürde yer alan diğer çalışmalarla uyumlu bulunmuştur (15, 16). Buna göre tıp fakültesi öğrencilerinin büyük çoğunluğunun öğrenme stili özümseyen ve ayrıştıran gruptan oluşmaktadır. Öğrencilerin demografik verilerinin benzer olduğu ve bu veriler ile öğrenme stilleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı da saptanmıştır.

Öğrencilerin eğitim programına göre öğrenme stilleri incelendiğinde farklı eğitim programlarındaki öğrencilerin öğrenme stilleri arasında anlamlı fark olduğu, dönemlere göre incelendiğinde ise Hibrid eğitim programında dönem I ve II öğrencilerinin öğrenme stilleri arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Yine Hibrid eğitim programında dönem I de ayrıştıran grup en fazla iken dönem II de özümseyen grubun en fazla olduğu saptanmıştır. Ayrıca PDÖ ve Hibrid eğitim uygulanan grupta Dönem II de özümseyen gruptaki öğrenci yüzdesinin Dönem I'e göre daha yüksek, ayrıştıran gruptaki öğrencilerin yüzdesinin ise daha az olduğu, Entegre eğitime devam eden öğrencilerde ise tam tersi bir durum olduğu bulunmuştur.

PDÖ ve Hibrid eğitim uygulanan fakültelerde ayrıştıran gruptaki öğrencilerin ikinci yılda daha az oranda olması dikkat çekicidir. Bu azalmanın bir nedeni, ayrıştıran öğrenme stiline sahip öğrencilerin uygulanan eğitimle daha sistematik öğrenmeyi tercih etmeye başlamaları ve öğrenme stillerini değiştirmeleri olabilir. Ancak öğrencilerin ilk yıl öğrenme stilleri dağılımı bilinmediğinden bu konuda bir net bir yorum yapmak güçleşmektedir. Tüm bu bulgulardan yola çıkıldığında, tıp fakültelerinde uygulanan farklı eğitim programlarının öğrencilerin öğrenme stilleri üzerine bir etki ve değişime yol açabileceğini düşündürmektedir.

Bilindiği gibi PDÖ eğitimi, bir klinik problemi çözerken, beyin fırtınası, grup çalışması gibi farklı eğitim metotlarını kullanan, öğrencinin konu ile ilgili var olan bilgilerini gözden geçirip eksik bilgilerini araştırarak bulmaya çalışmasını sağlayan öğrenci merkezli bir eğitim modelidir. Bu özellikleri ile klasik eğitimden önemli farklılıklar taşımaktadır. Bu nedenler ve elde edilen bulgular, eğitim modelinin öğrencinin öğrenme stili üzerinde bir değişim oluşturabileceği düşüncesini güçlendirmektedir. Literatürde farklı eğitim programları ile öğrenme stilleri arasında yapılmış herhangi bir çalışma olmaması bu düşüncüyü değerli kılmaktadır.

Tıp fakülteleri bilindiği gibi uzun ve zor, derslerin genellikle kalabalık öğrenci gruplarıyla yürütüldüğü bir eğitim programı yürütmektedir. Öğrencilerin mümkün olan en fazla bilgiyi öğrenmiş, bilgi ve mesleksi beceri açısından tam yeterlilikle mezun olmuş olması son derece önemlidir. Bu nedenle eğitim programı içindeki etkinlikleri planlarken öğrencilerin öğrenme stillerini bilmek ve buna uygun uygulamalara yer vermek, öğrencilerin kendi öğrenme stillerini, güçlü ve zayıf yönlerini farketmesini sağlamak, eğiticileri öğrencilerin öğrenme stilleri konusunda bilgilendirmek, eğitimin kalitesini arttırmada önemli bir uygulamadır (2, 17, 18).

Tıp eğitiminde öğrencilerin öğrenme stillerinin belirlenmesi yanında öğrenmede güçlü ve zayıf oldukları yönleri fark ederek zayıf oldukları alanları nasıl geliştirecekleri konusunda bilgilendirilmeleri gelişimleri açısından son derece yararlı olacaktır. Eğitim programı içerisinde farklı

öğretim yöntemleri kullanılması ve eğitim ortamları oluşturulması farklı öğrenme stiline sahip öğrencilerin eğitime katılımları açısından da önemli bir uygulamadır. Özellikle özümseyen öğrenme stiline sahip bireylerin, sunulan bilginin, sıralı, mantıklı ve ayrıntılı olmasını ve yapılandırılmış sistematik bilgiyi tercih ettiği, ayrıştıran grubun ise yaparak ve düşünerek öğrendikleri dikkate alınmalı ve bu özelliklere uygun uygulamalara eğitim programı içerisinde yer verilmelidir. Bu uygulamalar arasında probleme dayalı öğrenim gibi öğrenci merkezli eğitimler, grup tartışmaları, olgu sunumları, vaka çözümlene gibi uygulamalar sayılabilir.

Tüm bu bulgular doğrultusunda, ülkemizde tıp fakültelerinde halen uygulanmakta olan farklı eğitim programına ait birer tıp fakültesinden öğrencilerin araştırma grubunu oluşturması, araştırma grubundaki öğrenci sayısının yüksek olması, öğrencilerin %90'ından fazlasının anketi yanıtlaması sonuçlarından yola çıkarak bu sonucun ülke genelini yansıtabileceği ve farklı ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de tıp fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğrenme stillerinin özümseyen ve ayrıştıran olduğu söylenebilir.

KAYNAKLAR

- 1- Aşkar P, Akkoyunlu B. Kolb öğrenme stili envanteri. Eğitim ve Bilim. 1993; 87: 37-47.
- 2- Dunn R, Giannitti MC, Murray JB, Rossi I, Geisert G, Quinn P. Grouping students for instruction: effects of learning style on achievement and attitudes. J Soc Psychol. 1990; 130(4): 485-494.
- 3- Federico P. Learning styles and student attitudes toward various aspects of network-based instruction. Computers in Human Behavior 2000; 16: 359-379.
- 4- Thompson JA, Bing-You RG. Physicians' reactions to learning style and personality type inventories. Medical Teacher 1998; 20: 10-15.
- 5- David AC, Alan JS. Validity of index of learning styles scores: multimethod comparison with three cognitive/learning style instruments. Medical Education 2006; 40: 900-907.
- 6- Metallidou P, Platsidou M. Kolb's Learning Style Inventory-1985: Validity issues and relations with metacognitive knowledge about problem-solving strategies. Learning and Individual Differences 2008;(8):114-119.
- 7- Adesunloye BA, Aladesanmi O, Forsythe, Ivonye C. The Preferred learning style among residents and faculty members of an internal medicine residency program. Journal Of The National Medical Association. 2008; 100: 172-176.
- 8- Derya OE. Hacettepe Üniversitesi dört yıllık lisans programındaki öğrenci ve öğretim üyelerinin öğrenme stillerinin karşılaştırılması. Doktora Tezi, 1998, Ankara.
- 9- Rosenfeld M, Rosenfeld S. Understanding teacher responses to constructivist learning environments: Challenges and resolutions. Science Education 2006; 90: 385-399.
- 10- Diana Dolmans, Ineke H. Wolfhagen the relationship between learning style and learning environment. Medical Education 2004; 38: 800-804.
- 11- Joshua M. et al. Learning styles vary among general surgery residents: analysis of 12 years of data. Journal of Surgical Education 2007; 64: 386-389.
- 12- David AC, Mark HG, Denise MD, Alan S. Instructional methods and cognitive and learning styles in web-based learning: report of two randomised trials. Medical Education 2007; 41: 897-905.

- 13- David AC, Alan JS. Validity of index of learning styles scores: multimethod comparison with three cognitive/learning style instruments. *Medical Education* 2006; 40: 900–907.
- 14- Koşan A, Demirören M, Kemahlı S, Palaoğlu Ö, Ayhan İ. Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesinde tıp eğitimine başlayan öğrencilerin öğrenme stilleri. *Tıp Eğitimi Dünyası* 2007; 25: 1-9.
- 15- Curry L. Cognitive and learning styles in medical education. *Academic Medicine* 1999;74(4):409–413.
- 16- Walsh K. Learning styles: Do they really exist?. *Medical Education* 2007; 41: 618–620.
- 17- Hawk TF, Shah AJ, Using learning style instruments to enhance student learning decision. *Sciences Journal of Innovative Education* 2007; 5(1): 1-19.
- 18- Soner D, Öğrenme Perspektifleri, Nobel Yayın, 2005, Ankara.